

Undervisningskvalitet i svenskämnet. Resultat från en storskalig observationsstudie.

Den här presentationen handlar om undervisningskvalitet i svenskämnet och rapporterar resultat från en storskalig klassrumsstudie om innehåll och utformning av svenskundervisning i högstadiet. Ett övergripande syfte med studien är att identifiera faktorer i undervisningen som är av särskild betydelse för elevers kunskapsutveckling. Studien genomförs parallellt i flera länder, flera ämnen och i flera årskurser.

Att identifiera framgångsfaktorer kräver sambandsanalyser mellan flera variabler. I den här presentationen redovisas emellertid preliminära resultat från en första deskriptiv delstudie om svenskämnesundervisningen. Denna delstudie avser i första hand bidra med kunskap om *hur* undervisningen i svenska på högstadiet bedrivs med avseende både på generiska faktorer såsom stödstrategier för elevers lärande och på ämnesrelaterade utmaningar i uppgifter och i klassrumsinteraktion.

Studiens datamaterial består av 60 videoinspelade svensklektioner i årskurs sju i 15 olika klassrum på sex olika skolor. Varje lärare och klass spelas alltså in fyra gånger. Videoinspelningarna har analyserats och kodats utifrån ett observationsprotokoll (The Protocol for Language Arts Teaching Observation, PLATO) (Grossman, 2015) i syfte att identifiera mönster i undervisningen på tolv olika undersökningsvariabler.

Undersökningen visar bland annat att det är stor variation mellan lärarnas undervisning på de olika variablerna. Somliga lärare är exempelvis konsekvent bättre än andra på att skapa förutsättningar för fördjupad klassrumsdialog om texter eller att modellera processer och strategier för eleverna. Studien visar också att svensklärarna generellt i liten grad förklarar för eleverna vad de förväntas *lära sig* utan enkom vad de ska *göra* under lektionerna. Däremot tycks det råda en god balans mellan proceduralt och konceptuellt fokus i undervisningen, även om det finns anledning att diskutera mer specifika innehållsområden, som exempelvis vad eleverna får lära sig om texttolkning. Didaktiska och forskningsmetodologiska implikationer tas upp i presentationen.

Grossman, P. (2015). *Protocol for Language Arts Teaching Observations* (PLATO 5.0). Center to Support Excellence in Teaching (CSET), Stanford University, Palo Alto: Stanford.

Keywords: framgångsfaktorer; klassrumsforskning; svenskämnet; undervisningskvalitet, videoanalys